

традиционната им легитимация: “купуване”, “кражба”, “приставане” и “взаимно споразумение”⁵. Освен тях, след 1989 г. може да се наблюдава отваряне на двустепенната ендогамност и да се открие съществуват ли социално значими различия в моделите и поведението, когато става дума от една страна за екзогамни бракове между различните ромски субгрупи, а от друга страна за екзогамни бракове с представители на другите етноси в страната.

Предварителна хипотеза на изследването е, че миграционните процеси при ромите в България – които са определящи за оформянето на зони с концентрация и депопулация – се намират в зависимост от редица взаимосвързани фактори: субгрупова принадлежност, икономическа активност, тип на фактическата брачност. Важен индикатор е и видът на следбрачното местожителство. Често може да се наблюдава смяна между патрилокален, матрилокален, вирилокален, уксорилокален, неолокален и билокален модел като израз на ромската социална адаптация към променящата се макросреда. Това е процес, чиито дълбочинни параметри – представи, нагласи, стереотипи, причини, следствия – също са неизследвани.

В публикациите на различни социални учени, обикновено се акцентира върху факта, че в ромската култура основна ценност е детето (Нунев 1998). За съжаление, именно в ромската общност у нас най-често се нарушават правата на децата съгласно конвенцията за закрила на детето, особено при придържането на ромите към някои традиционни културни практики. Това налага необходимостта от дълбочинно изследване на традиционните детски статуси и ролеви комплекси в ромската етническа група. Също така е необходимо да се изследва има ли противоречие между желан, идеален и реален брой деца в ромското семейство и ако да – как се разрешава и каква е неговата посока. Във връзка с безпризорните и просещите по улиците деца е необходимо да се разгледа зависимостта на грижите за детето от броя на фактическите бракове, както и кой отглежда децата в един стабилен брак и кой се грижи за заварените и доведените деца. Във връзка с децата би следвало да се разгледа репродуктивното поведение и семейното планиране, за да може да се добие пълна представа за социалните практики.

2.1. Методи на регистрация

Социалните науки разполагат с широка палитра от качествени методи, изградена въз основата на различните социални контексти по време на различните изследвания. Поради едноседмичния период, в

⁵ От гледна точка на социалната легитимация “приставането” и “кражбата” са подвидове на *usus* тъй като при тях бракът става социално признат, само след осъществяване на полов акт. От гледна точка на всекидневния опит на респондантите обаче, бе предпочетено разделянето им в две понятия, които фиксират по-ясно социалното действие.